

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Restitutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

terix non ex quantitate rei spectanda est, sed potius ex dignitate, vel raritate. Sanchez & Castro P. Hinc furans particulam etiam minimam S. Crucis, peccaret mortaliter. p. 5. tr. 5. ref. 35.

Restitutio.

Possessor bonæ fidei, si inæqualiter dubitet, & magis inclinaret in eam partem, ut credat rem esse alienam, non tenetur illam restituere, ne quoad partem quidem: quia nullæ occurrunt illi rationes quæ sufficiant ad assensum generandum: quare in illo dubio melior est conditio possidentis. Vasquez & alij 3. p. 2. tract. 15. ref. 10. Et quamvis postea verus dominus compareat, non tenetur restituere, nisi vel res ipsa adhuc extet, vel in quantum ex eâ factus est ditior. Vasquez & alij 3. Aliud esset, si quis, dum cepit rem possidere titulo emptionis, vel donationis, dubitabat an esset furtiva, quia tunc non est possessor bonæ fidei, unde tenetur saltem diuidere. Quod si tamen acceperat à possessore bonæ fidei, & adhibuit diligentiam, ut dubium

suum deponeret, potest retinere, quia succedit in locum possidentis à quo illam acceperat, vel emerat. *Castro P. & alij. p. 4 tr. 3 ref. 25. 26 & 27.*

2. Qui dubitans an res sit furtiua, illam emit, vt postea vero domino restituat, potest inde deducere pretium pro eâ solutum, modò fuerit iustum, & dominus non fuisset sine expensis recuperaturus; tunc enim vtiliter egit rem domini. *Sanchez & alii c. ib. ref. 33.*

3. Possessor bonæ fidei qui postea dubitans an res non esset aliena, neglexit inquirere, vnde iam factus est impotens verum dominum inuenire, probabiliter non tenetur restituere: quia dubitat an illa negligentia alicui damnum intulerit. *Bonacin. & Castro Pal. ibid. ref. 29.*

4. Qui rem vendidit bonâ fide, & postea dubitat an sit aliena; non tenetur habere animum restituendi pretium vero domino, si constiterit rem esse furtiuam: quia non est inde factus locupletior. *Sanchez. p. 2. tr. 15. ref. 11.*

5. Qui bellum iniustum gessit bonâ fide, cognitâ postea iniustitiâ non tenetur ad restitutionem nisi ex re acceptâ, quæ apud ipsum adhuc in specie, vel

vir-

virtu
6 N
hospi
dona
nes n
lent)
cessit
Resp
pens
sunt.
7 I
greg
dam
Vale
resol
8
culp
ris a
pret
con
p. 3.
9
con
aut
ne
bla
pre
gn
iur

virtute extet. Lorca. p. 6. tr. 4. ref. 30.

6 Milites tenentur restituere quæ ab hospitibus suis extorquent, vel etiam donata accipiunt: (nam tales donationes non spontaneæ, sed coactæ esse solent) nisi sint in extremâ, vel graui necessitate, ex defectu solutionis; & tunc Respub. tenetur illis hospitibus compensare id in quo præ ceteris grauati sunt. Coninc. & alij 4 p. 6 tr. 4. ref. 26.

7 Dum iniuste spoliatur aliqua vrbs, gregarij milites solum tenentur ad damnum quod ipsi per se intulerunt. Vasq & alij 7. *ibid.* ref. 31. & p. 3. tract. 5. *resol* 86.

8 In dubio an extuo consilio, seu culpâ, secutum sit damnum, non tenentur ad restitutionem: quia in dubio, præsertim in materiâ iusti tix, melior est conditio possidentis. Henriq. & alij 8 p. 3. tr. 5. ref. 84.

9 Qui vi, vel fraude impedit ne quis consequatur hæreditatem, officium, aut beneficium, tenetur ad restitutionem. Vasq & alij 10. Secus si precibus, blanditiis, aut muneribus impediatur: nã preces, blanditiæ, & munera non repugnant libertati, atque adeò nulli fit iniuria. Lessius & alij 6. Quare qui per

men-

mendacium impediuit Petrum ne faceret eleemosynam Paulo, dicens illum non esse pauperem, tenetur ad restitutionem. Qui autem secretum alterius cognouit per iniuriam, & eo utitur in suum commodum, cum damno alterius, aliquando non tenetur ad restitutionem. v.g. Petrus scribit Romam ad Paulum vacare beneficium in mense Pontificis, litteræ veniunt in manus Ioannis qui eas aperit, & postea clausas reddit Paulo, sed illum præueniens impetrat beneficium: si Ioannes litteras tempestiuè tradidit, probabilius est non teneri ad restitutionem: quia licet fecerit iniuriam Paulo aperiendo litteras: non tamen obtinendo beneficium, cum Paulus non haberet maius ius quam Ioannes. *p. 3. tr. 6. res. 33.*

10 Qui fraude, aut mendacijs impedit, ne alicuius bona ob crimen fisco addicantur, non tenetur ad restitutionem: quia hæc proscriptio bonorum est pœna criminis; pœna autem non debetur ante sententiam saltem declaratoriam criminis, imò nec ante sententiam constitutiuam pœnæ. Idem dicendum de testibus, qui falso testimonio impediunt sententiam, & consequenter

quen
lij 9
11
num
rum,
re, si
esse
enir
tio, p
bell.
tihal
stum
12
didi
com
com
netu
iniu
cepe
veli
fide
illa
est
pre
ibi
13
per
stic
sus

quenter confiscationem. Vasquez & alij 9 *ibid. res. 35.*

11 Si scias alterum tuo nomine damnatum illaturum, v.g. inimicum occisurum, neque prohibeas, teneris restituere, si alter sciebat suam voluntatem tibi esse notam, nec illi contradicit; illa enim taciturnitas iudicatur approbatio, per quam damnum inferitur. (Rebell.) Numquam autem teneris ex rati habitatione eius quod te ignorante gestum est. Vasq. & alij 3. p. 4. tr. 4. *res. 64.*

12 Qui bonâ fide rem suam furi vendidit, & pecunias illas vel cum suis commiscuit, vel consumpsit, etsi postea compareat illarum dominus, nihil tenetur restituere: quia neque ratione iniustæ acceptionis (cùm bonâ fide acceperit) neque ratione rei acceptæ, quia vel illas pecunias consumpsit, vel bonâ fide cum suis permiscendo acquisivit illarum dominium, neque etiam factus est inde ditior, cùm rem suam iusto pretio vendiderit. Layman & alij 5. *ibi. res. 67.*

13 Quod multis illatum est damnum per minutas venditiones iniustas, restituendum est, non pauperibus, sed ipsis civibus minoris vendendo, aut majori

iori mensurâ, donec veniatur ad æqualitatem. Molina & alij 8. Non autem tamen contrarium dicere improbabile, posse scilicet dari pauperibus, & tunc etiam esset locus Bulte compositionis, Valq. & Lopez. *ibid.* ref. 46. & 113.

14. Qui dedit Confessario pecunias alteri restituendas, si post aliquod tēpus sciat Confessarium non restituissē, probabile est non teneri de nouo restituere. Lessius & alij 2. p. 2. tr. 17. ref. 2. *ibid.* 114.

15. Diuturnitas voluntariæ retentionis rei alienæ, inuito domino, non est necessariò in confessione aperienda: quia est tantum circumstantia aggravans. p. 1. tr. 7. ref. 58.

16. Iniquus rei alienæ detentor est in continuo actuali peccato, dum voluntariè restitutionem omittit. Peccat autem de nouo mortaliter, quoties renouat propositum non restituendi, vel quando proponit restituere, & postea datâ opportunitate non restituit; per somnum verò, & naturalem inaduerterentiam, non ita interruptitur illa ommissio restitutionis, vt multiplicentur peccata numero distincta. p. 2. tract. 16. ref. 25.

17. Eerentes suffragium ad opus iniustum,

stum
dantur
coope
ref. 79.
18. Qu
li, & c.
tes pr
pollut
re, te
lij 4. E
le put
19. C
guior
stue
potes
cellar
re vit
sint e
tract
tium
suis
20. E
solue
neris
in he
Nau
21
bitis
post

stium, singuli tenentur ad integrum
damnum restituendum: quia singuli
cooperantur ad totum. *part. 4. tract. 4.*
ref. 79.

18 Qui eligunt ad cathedram Capel-
lā, &c. vel etiam qui designant paupe-
res pro accipiendā eleemosynā, non
possunt pro eo munus aliquod accipe-
re, tenenturque restituere. Lessi. & a-
lij 4. Et si contrarium quidam probabi-
le putant. Fagūd. & alij 3. p. 6. tr. 6. *ref. 59.*

19 Qui cessit bonis, si postea ad pin-
giorem fortunam veniat, tenetur re-
stituere. Quando autē quis cedit bonis,
potest tutā cōscientiā retinere sibi ne-
cessaria, & familiæ suæ, ut non indeco-
rē viuat. Quod verum est, etsi debita
sint ex iniustitiā, & notorio delicto cō-
tracta, quamuis tunc non possit tan-
tūm sibi retinere quantum aliās. Les-
sius & alij p. 4. tr. 4. *ref. 78.*

20 Debitor mortuus quamuis non sit
soluendo, possunt tamen moderatæ fu-
neris expensæ deduci: nam creditores
in hoc non sunt rationabiliter iniuri.
Nauarr. p. 5. tr. 3. *ref. 116.*

21 Qui per Bullam compositionis de-
bitis incertis satisfecit, comparentē
postea vero domino, nihil tenetur resti-
tuere:

tuere:

tuere: quia hæc compositio æquivaleret præscriptioni. Bannez & alij 3. Possunt autem Bullas istas concedere Episcopi pro suis diocæsis. Henriq. & alij 2. p. 4. tr. 4. ref. 112.

Vide *Emptio, Venditio.*

Reus.

REUS non tenetur Iudici respondere, nisi testium depositio illi innotescat; quia non constat an iuridicè rogetur. Sanch. & alij 8. p. 3 tr. 5. ref. 91.

2 Quoties factum contra legem excusatur à peccato propter aliquam circumstantiam, potest reus iuridicè interrogatus, illud negare sub iuramento; intelligendo de opere quod fuerit peccatum, ut si quis occidit hominem quem putavit esse feram, vel ob iustam sui defensionē. Portet & alij. *ibid* ref. 66.

3 Reus, cuius crimen non est plenè probatum, potest etiam iuridicè interrogatus, ad mortem vitandam celare veritatem, non obstante iudicis præcepto, neque in causâ capitis tantum, sed etiam mutilationis, tritemium, proscriptionis, & confiscationis omnium bonorum, aut grauis dedecoris.

At

At si
netur
dere.

4 N
casu
dere,
si spe
terna
non

ref. 91

5 A
reus
iam

conf
dum

cruc
æqu
misi

ludi
etia

ex r
luat
mæ

6
dice
qua

Co
suu